

Oświata na Kaszubach

Osiągnięcia na przestrzeni
ponad 20 lat

Przedszkola

Przedszkola i oddziały przedszkolne

- bytowski	2	(62 dzieci)
- chojnicki	3	(159 dzieci)
- gdański	3	(15 dzieci)
- kartuski	8	(186 dzieci)
- kościerski	3	(4 dzieci)
- lęborski	2	(11 dzieci)
- pucki	3	(41 dzieci)
- wejherowski	6	(41 dzieci)
- Gdynia	1	(1 dziecko)
- Słupsk	1	(10 dzieci)
ogółem	32	(530dzieci)

Szkoły podstawowe

- bytowski	28	(1612 uczniów)
- chojnicki	16	(621 uczniów)
- gdański	12	(380 uczniów)
- kartuski	64	(3686 uczniów)
- kościerski	30	(1475 uczniów)
- lęborski	17	(936 uczniów)
- pucki	23	(908 uczniów)
- słupski	40	(1903 uczniów)
- wejherowski	40	(1903 uczniów)
- Gdańsk	4	(74 uczniów)
- Gdynia	2	(53 uczniów)
- Słupsk	2	(110 uczniów)
ogółem	244	(11.950 uczniów)

Gimnazja

- bytowski	19	(523 uczniów)
- chojnicki	4	(113 uczniów)
- gdański	3	(57 uczniów)
- kartuski	26	(715 uczniów)
- kościerski	12	(287 uczniów)
- lęborski	5	(128 uczniów)
- pucki	5	(137 uczniów)
- słupski	2	(23 uczniów)
- wejherowski	14	(281 uczniów)
- Sopot	1	(18 uczniów)
ogółem	91	(2.282 uczniów)

Szkoły ponadgimnazjalne

- bytowski	1	(24 uczniów)
- chojnicki	1	(103 uczniów)
- gdański	0	(0 uczniów)
- kartuski	3	(42 uczniów)
- kościerski	2	(154 uczniów)
- lęborski	0	(0 uczniów)
- pucki	1	(14 uczniów)
- słupski	0	(0 uczniów)
- wejherowski	1	(18 uczniów)
- Sopot	1	(14 uczniów)
ogółem	10	(369 uczniów)

Ogółem

przedszkoli - 32

dzieci – 530

szkół – 345

uczniów – 15.131

Nauczyciele

- bytowski	82
- chojnicki	131
- gdański	10
- kartuski	174
- kościerski	42
- lęborski	28
- pucki	49
- słupski	7
- wejherowski	106
- Gdańsk	9
- Gdynia	10
- Słupsk	6
- Sopot	2
ogółem	560 nauczycieli z uprawnieniami

Kształcenie nauczycieli

Studia podyplomowe

5 edycji (6 w trakcie) UG Gdańsk, AP Słupsk

Specjalność kaszubistyczna na filologii polskiej

UG

w czerwcu 2013 skończy drugi rocznik studiów licencjackich

Etnofilologia kaszubska

ruszy od października 2013 r.

Zespół Orzekający przy ZG ZKP

- W roku 1998 przeprowadzono egzamin na UG dla 12 nauczycieli.
- W 2003 roku działał już Zespół Orzekający przy ZG, który potwierdził kwalifikacje u 8 osób, a w następnym roku u 15.
- Od 2012 roku zmieniono formułę egzaminowania na wzór europejskiego opisu kompetencji nauczyciela.

Podręczniki

- W. Bobrowski, K. Kwiatkowska, Kaszëbsczé abecadło. Twój pierszi elementôrz, Gdańsk 2007, Wydawnictwo Jaskółka, Wydawnictwo DJ.
- K. Kwiatkowska, W. Bobrowski, Twój pierszi słowôrz. Słowôrz kaszëbskò pòlszczi, Gdańsk 2003, Wydawnictwo Dar Gdańska.
- D. Pioch, Kaszëbë. Zemia i lédze. Podręcznik języka kaszubskiego z ćwiczeniami, Część 1, Gdańsk 2007, Wydawnictwo Zrzeszenie Kaszubsko – Pomorskie Zarząd Główny.
- D. Pioch, Żëcé codniowé na Kaszëbach. Ùczbòwnik kaszëbszczégò jãzëka, Dzel 2, Gdańsk 2007, Wydawnictwo Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie Zarząd Główny.
- D. Pioch, Najô domôcëzna. Ùczbòwnik kaszëbszczégò jãzëka, Dzel 3, Banino – Pelplin 2005, Wydawnictwo Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie Zarząd Główny.
- J. Labuda, Zôrno mòwë. Pòdrãcznik do ùczbë jãzëka kaszëbszczégò dlô pòczãtkújãcëch (kl. IV- VI). Podręcznik do nauki języka z elementami wiedzy o Kaszubach, Dzel I, Gdańsk 2007, Wydawnictwo Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie.
- J. Labuda, Zdrój słowa. Pòdrãcznik do ùczbë jãzëka kaszëbszczégò dlô pòczãtkújãcëch (kl. IV- VI). Podręcznik do nauki języka kaszubskiego, Dzel II, Gdańsk 2010, Wydawnictwo Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie Zarząd Główny.

Podręczniki c.d.

- T. Czerwińska, A. Pająk i L. Sorn, Z kaszëbsczim w szkòle. Podręcznik do nauki języka kaszubskiego z elementami wiedzy o Kaszubach. Część I.
- T. Czerwińska, A. Pająk i L. Sorn, Z kaszëbsczim w szkòle. Podręcznik do nauki języka kaszubskiego z elementami wiedzy o Kaszubach. Część II, II etap edukacyjny. Podręcznik pomocniczy do nauczania języka kaszubskiego w klasie IV, Gduńsk 2009, Wydawnictwo Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie Zarząd Główny.
- D. Pioch, Kaszëbë. Zemia i lëdze, podręcznik do nauki języka kaszubskiego w klasie II, Wyd. ZKP 2011.
- D. Pioch, Z kaszëbsczim w swiat, podręcznik do nauki języka kaszubskiego w klasie I, wyd. ZKP 2012.
- D. Pioch, Ojczëstô mòwa, podręcznik do nauki języka kaszubskiego w gimnazjum, wyd. ZKP 2011.
- F. Baska-Borzyszkowska, W. Myszk, Jô w Kaszëbsczu. Kaszëbskô w swiece, podręcznik dla szkół ponadgimnazjalnych, wyd. ZKP 2012

Język pomocniczy

- Według spisu powszechnego z 2002 r., w aż dziesięciu gminach językiem kaszubskim posługuje się więcej niż 20 % populacji, są to:
 - W powiecie bytowskim – gmina Parchowo (22,6 %).
 - W powiecie kartuskim – gminy: Chmielno (34,8 %); Przodkowo (34,8 %); Sierakowice (39,9 %); Stężyca (43,2 %); Somonino (30,8 %); Sulęczyno (48,6 %).
 - W powiecie puckim - Puck (gmina wiejska) (30,9 %).
 - W powiecie wejherowskim – gminy: Linia (35,5 %); Szemud (26,3 %).
- Tymczasem według danych Urzędowego Rejestru Gmin (stan na dzień 10.10.2010 r.) tylko w dwóch gminach – Parchowo (data wpisu: 16 sierpnia 2006) i Sierakowice (data wpisu; 23 października 2007) - prawnie język kaszubski uznany został jako język pomocniczy.

Spis powszechny 2011

- Kaszubi 233 tys.
- Zadeklarowana jako pierwsza przynależność 18 tys.
- Zadeklarowana jako jedyna przynależność 16 tys.
- Zadeklarowana jako druga przynależność 215 tys.
- Zadeklarowana wspólnie z polską przynależnością 216 tys.
- Zadeklarowana wspólnie z niepolską przynależnością 1 tys.

Projekty cykliczne

Niektóre z nich:

- Ogólnopolski Konkurs Prozatorski im. J. Drzeżdżona.
- Konkurs Wojewódzki Literatury Kaszubskiej „Rodnô Mòwa”.
- Dyktando Kaszubskie „Piszã pò kaszëbskù – królewionka w pałacu”.
- Turniej Gawędziarzy Ludowych Kaszub i Kociewia.
- Konkurs mowy kaszubskiej „By nie zapomnieć mowy ojców” im. Jana Drzeżdżona (Konkurs kaszëbsczi gôdczi „Bë nie zabëc mòwë starków” miona Jana Drzëżdżona).
- Ogólnopolskiego Konkursu Literacki im. Mieczysława Stryjewskiego w Lęborku.
- Spotkania piszących po kaszubsku.
- Pomorskie Warsztaty regionalne „Remusowa kara”.

Publikacje

Na przykład:

- Stałe wydawanie „Pomeranii” – miesięcznika, w którym publikowane są teksty w języku polskim lub kaszubskim, które dotyczą aktualnej problematyki (także teksty literackie).
- Projekt: Język kaszubski w „Pomeranii” – w ramach projektu wydawane są kaszubskojęzyczne dodatki do „Pomeranii”: „Stegna” (kwartalnik literacki) oraz „Najô ùczba”.
- Projekt: W świecie bajek i baśni kaszubskich
- Wydanie Lekcjonarza w języku kaszubskim.
- Wydanie Ewangelii w języku kaszubskim.
- Patrz strona Internetowa „Pomeranii”: <http://www.kaszubi.pl/o/pomerania/>
- Skarbnica kaszubska – portal edukacyjny

Finanse na oświatę

- Subwencja państwowa na podstawie SIO.
- Subwencja wyrównawcza (na rozpoczęcie zadania).
- Finansowanie nie jest dotacją celową, zatem przydzielane jest wg uznania organów prowadzących.
- Obecnie stosowane są wagi:
 - *1,50 (do 60 uczniów w szkole podstawowej i do 30 w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej)
 - *1,20 (do 84 uczniów w szkole podstawowej i 42 w szkole gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej)
 - *0,20 (powyżej wymienionych limitów)